در «قفسه‌کتاب» جام جم بخوانید:
مروری بر کارنامه نادر ابراهیمی

گفت‌وگو با سیدمحمد موسوی، بازیکن تیم ملی والیبال
ایتالیا فقط صف مرغ ندارد!

جام جم
روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
www.jamejamdaily.ir

۴

سه‌شنبه ۱۷ فروردین ۱۴۰۰ | ۲۳ شعبان ۱۴۴۲ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌ویکم - شماره ۵۹۰۶ | استان تهران و البرز ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Tuesday - April 6, 2021

طرح: احسان نجفی | جام جم | ۱۱-۱۰

نشست کمیسیون مشترک برجام در حالی امروز در وین برگزار می‌شود که کارشناسان نسبت به طراحی غرب برای ماندگاری تحریم‌ها هشدار می‌دهند

دام «گام به گام»

۲

کدام مرتضی؟

همه‌چیز درباره مستند ۷ قسمتی «آقامرتضی» که در آستانه سالگرد شهادت سیدمرتضی آوینی از شبکه ۳ سیما پخش می‌شود

رئیس مرکز تحقیقات صداوسیما از جابه‌جاشدن حد نصاب‌های برنامه‌های نوروزی رسانه ملی خبر داد

افزایش مخاطبان رسانه ملی در روزگار کرونا

شروع امسال هم مثل سال گذشته همچنان به روزهای کرونایی گره خورده بود، داستانی که انگار سر دراز دارد و قرار نیست به آخر برسد. در جریان این ماجرا صدا و سیما هم مدت‌هاست که دست به کار شده و تدارک ویژه‌ای دیده است. حرکتی که باعث شد آمار مخاطبان دنیای صدا و تصویر هم تغییر پیدا کند. بر همین اساس رئیس مرکز تحقیقات صداوسیما از جابه‌جا شدن برخی حدنصاب‌ها در جذب مخاطب برنامه‌های نوروزی رسانه ملی خبر داد و عامل آن را طراحی سبک رسانه‌ای تولید در بحران توصیف کرد. به گفته علی طلوعی، حدود ۸۰ درصد مردم در ایام نوروز مخاطب برنامه‌های رسانه ملی بوده‌اند؛ «نون خ۳» با ۸۲٫۱ درصد مخاطب در میان سریال‌ها و «عصر جدید» با ۷۰.۵ درصد مخاطب در میان ویژه‌برنامه‌های تحویل سال، حد نصاب بیننده برنامه‌های نوروزی را ارتقا داده‌اند...

۷

بررسی مجوز افزایش قیمت خودرو در سال جدید و تاثیر آن بر بازار و زندگی مردم

خریدن خودرو را هم بی‌خیال بشویم؟

۳

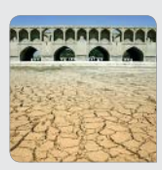

پیش‌بینی‌ها از افزایش بحران آب در سال خشک پیش‌رو حکایت دارد

قرن جدید خشکسالی

۱۸

شورش‌ها و مخالفت‌های پسابرگزیتی در بریتانیا وارد مرحله تازه‌ای شده است

کابوس تجزیه در جزیره

۸

قرابت‌های فرهنگی میان ایران و چین یکی از بندهای سند همکاری ۲۵ ساله را به صنعت گردشگری اختصاص داد

گردشگری؛ رابط ایران و چین

۱۶

یادداشت

فقط یک گام، آن هم لغو کل تحریم

محسن پاک‌آیین
تحلیلگر مسائل بین‌الملل

برگزاری کمیسیون مشترک برجام در وین مجدد موضوع چگونگی رفتار ایران را در این مذاکرات مورد توجه قرار داده است. سیاست قطعی جمهوری اسلامی که از سوی رهبر انقلاب اعلام شد و مورد اجماع روسای سه قوه، فرماندهان نیروهای مسلح و اعضای شورای‌عالی امنیت ملی قرار گرفت، پافشاری بر حق و حقوق ملت ایران است. براساس این سیاست منطقی، ایران قاطعانه بر این موضوع اصرار دارد که کشور خروج کننده از برجام، آمریکاست و ایالات متحده برای بازگشت به برجام باید کلیه تحریم‌ها را لغو کند و بعد از راستی‌آزمایی از سوی ایران، جمهوری اسلامی مساله بازگشت به تعهدات را مورد بررسی قرار می‌دهد. این رویکرد کاملا منطبق با مفاد برجام است و هر کشوری حق دارد در صورت نادیده گرفتن تعهدات از سوی طرف مقابل، بعد از گزارش به اعضای برجام و سپری شدن زمانی مشخص، نسبت به کاهش تعهدات خود اقدام کند. کاری که ما البته یک سال بعد از خروج آمریکا از برجام انجام دادیم و گام به گام تعهدات خود را کاهش دادیم و در آخرین مرحله از این مسیر، مجلس شورای اسلامی با تصویب قانون راهبردی لغو تحریم‌ها، زمینه لغو اجرای پروتکل الحاقی را فراهم کرد.

هدف آمریکا از موضوع بازگشت به برجام مشخص است و چنان‌که مواضع رسمی مقامات سیاسی این کشور نشان می‌دهد، آنها در پی الصاق موضوعات جدید به برجام از جمله کاهش توان موشکی و نفوذ منطقه‌ای ایران هستند. انتظارات نادرستی که به هیچ‌وجه مورد پذیرش جمهوری اسلامی ایران نیست. بنابراین موضع قاطع تیم مذاکره‌کننده ایران در کمیسیون مشترک برجام باید این باشد که از نظر جمهوری اسلامی تنها یک گام مورد پذیرش است و آن هم بازگشت به تعهدات برجامی صرفا به‌واسطه لغو تمام تحریم‌ها و راستی‌آزمایی آن از سوی ایران است. ایران به گام دیگری غیر از این قائل نیست و برابر با آنچه اعلام شده تیم مذاکره‌کننده ما هم جلسه‌ای چه به صورت مستقیم و چه به صورت غیرمستقیم با آمریکا نخواهد داشت، بلکه صرفا با ۱+۴ مذاکره و گفت‌وگو می‌کنند. اگر اروپا بخواهد همچنان منافع خود را با آمریکا گره برند به طور طبیعی نشست کمیسیون مشترک برجام نتیجه‌ای نخواهد داشت. البته ما هم از این بابت نگران نیستیم و عجله‌ای هم نداریم. همان‌طور که رهبر انقلاب بارها تاکید کرده‌اند فعالیت‌های اقتصادی کشور نباید معطل برجام و تصمیم‌گیری‌های ۱+۴ باشد و برنامه‌های راهبردی اقتصادی خود را باید در داخل کشور دنبال کرده، در عرصه بین‌المللی هم با دوستان خود ارتباطات اقتصادی برقرار کنیم.

گزارش خبری

عصر دیروز در جلسه ستاد مدیریت کرونای استان تهران مطرح شد

پیشنهاد قرنطینه ۱۰ روزه تهران

گروه جامعه

۱۵ روز پیش تنها ۹ شهر ایران در وضعیت قرمز قرار داشتند که هفت شهر از این تعداد هم در استان خوزستان بود، اما در فاصله تنها دو هفته، تعداد شهرهای در وضعیت قرمز ایران به ۸۸ شهر رسیده است، همین موضوع نشان می‌دهد چرا ایرج حریرچی درباره این موج تازه از تعبیر «تغییر ابتلای پلکانی به آسانسوری» یاد می‌کند. در این میان به‌گواه خبرها، وضعیت پایتخت نگران کننده‌تر است، ظرفیت تخت‌های بیمارستانی تهران تکمیل شده، اورژانس به حالت آماده‌باش درآمده، سینماها، گالری‌ها، باشگاه‌ها و فعالیت‌های ورزشی تعطیل شده‌اند و استانداری می‌گوید دورکاری ۵۰ درصدی کارمندان دولت و ادارات کلید خورده است. سعید نمکی، وزیر بهداشت و درمان وضعیت کنونی را «سهمگین‌ترین موج کرونا» خوانده و آمار قربانیان روزانه کرونا در پایتخت تنها ظرف یک هفته از ۲۰ نفر با افزایش سه برابری به بیش از ۶۰ نفر در روز رسیده است. هولناک‌تر این‌که اپیدمیولوژیست‌ها می‌گویند هنوز ابتدای راه موج تازه‌ایم و این تغییرات فاحش ابتلا و مرگ‌ها نتیجه شلوغی و تجمعات پیش از نوروز است. یکی از آنها گفته از دو هفته دیگر افزایش فاحش فوتی‌های کرونا تازه به چشم خواهد آمد.

تصمیمات تازه برای تهران

۱۷۲ نفر فقط در یک روز جان عزیزشان را از دست داده‌اند، این تعداد در حالی به مرز ۲۰۰ نفر در روز نزدیک می‌شود که هفته گذشته دو رقمی بوده است. طی همین روز ۱۳ هزار و ۸۹۰ مبتلای قطعی هم شناسایی شده که بیش از ۲۰۰ نفر آنها بستری شده‌اند؛ تقریبا نیمی از تعداد بستری‌ها مربوط به تهران است. نادر توکلی، معاون درمان ستاد فرماندهی کرونای استان تهران می‌گوید: «در حال حاضر ۴۴۰۰ بیمار مبتلا به کرونا در بیمارستان‌های تهران بستری هستند و روزانه حدود ۵۷۰۰ مورد مراجعه به بیمارستان‌ها و مراکز درمانی را شاهد هستیم که روزانه هزار نفر بستری می‌شوند.» وضعیت پایتخت به‌گونه‌ای است که دیروز این ستاد با حضور روسای بیمارستان‌های استان، جلسه‌ای برگزار کرد تا تصمیمات جدیدی برای توسعه تخت‌ها گرفته شود.

ستاد فرماندهی کرونای استان روز گذشته همچنین چند تصمیم اتخاذ و چند پیشنهاد ارائه کرد نادر توکلی درباره آنها به جام جم گفت. به گفته او، از این پس و تا اطلاع بعدی اعمال جراحی غیرضروری در پایتخت متوقف می‌شود و تعداد تخت‌های بستری نیز افزایش می‌یابد. به عبارت روشن‌تر از مجموع ۲۰ هزار تخت کاربردی فعلی در تهران قرار است ۴۰ درصد، حدود ۸۰۰۰ تخت به درمان بیماران مبتلا به کرونا اختصاص یابد. طبق آمار اعلامی او هم اکنون از ۱۷۵ بیمارستان تهران ۱۷۳ مورد درگیر کرونا هستند که در جلسه دیروز تصویب شد به دلیل بستری شدن روزانه هزار بیمار در استان تهران، بیمارستان‌های دولتی و خصوصی در هماهنگی کامل با یکدیگر عمل کنند.

در کنار این تصمیمات و تلاش برای هماهنگ‌شدن بخش‌های مختلف اما مهم‌ترین خروجی جلسه عصر دیروز یک پیشنهاد بود از ستاد مدیریت کرونای تهران به ستاد ملی مقابله با کرونا. به گفته توکلی، این پیشنهاد مشتمل است بر قرنطینه ۱۰ روزه تهران به طوری که به جز گروه شغلی یک (مشاغل ضروری) بقیه شغل‌ها به مدت ۱۰ روز تعطیل باشند. البته این تنها یک پیشنهاد است و تجربه یک سال اخیر نشان داده ستاد ملی و به عبارت بهتر، دولت، رغبتی به عملیاتی کردن این پیشنهاد ندارد.

۱۰ برابر شدن شهرهای قرمز در یک روز

تازه‌ترین وضعیت رنگ‌بندی شهرها حکایت از افزایش هولناک شهرهای قرمز دارد. تنها در یک روز ۴۲ شهرستان شامل هفت مرکز استان در وضعیت قرمز قرار گرفتند و ۵۴ شهرستان از جمله شش مرکز استان اردبیل، بجنورد، کرمان، رشت، همدان و یزد از امروز نارنجی شدند تا در حال حاضر ۸۸ شهرستان قرمز، ۱۳۹ شهرستان نارنجی، ۱۹۸ شهرستان زرد و تنها ۲۳ شهرستان در وضعیت آبی قرار بگیرند؛ ۲۳ شهرستانی که تنها ۵ درصد از شهرهای ایران را تشکیل می‌دهد. نکته در این است که شهرهای قرمز و نارنجی کلان شهرهایی هستند که از نظر جمعیت هم تراکم بیشتری دارند.

کارمندان خانه‌نشین شدند

موزه‌ها، نمایشگاه‌ها، کتابخانه‌ها و سینماها همین دیروز بنا بر مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا تعطیل شد. فعالیت‌های ورزشی در بسیاری از استان‌ها هم به حالت تعلیق درآمده است. نیمی از کارمندان دولتی هم از امروز باید به صورت دورکار فعالیت خود را انجام دهند. معاون توسعه مدیریت و منابع استانداری تهران می‌گوید: «بر اساس آخرین مصوبات ستاد ملی کرونا در شهرهای قرمز از جمله تهران حداکثر یک دوم کارمندان مشاغل ضروری و مهم باید به صورت حضوری فعالیت کنند؛ یعنی می‌توانند حداکثر تا ۵۰ درصد به صورت حضوری از کارمندان استفاده کنند و سایر ادارات هم می‌توانند حداکثر تا ۳۰ درصد به صورت حضوری از کارمندان بهره ببرند؛ یعنی دو سوم کارمندان به صورت دورکار، وظایف خود را باید انجام دهند.» آن طور که غلامرضا عباس پاشا گفته برگزاری جلسات هم در صورت ضرورت باید حداکثر با ۱۵ نفر تشکیل شود و برگزاری جلسات غیرضروری و بیش از این تعداد ممنوع است.

افسار کرونا رها شد

در میانه این حجم از اخبار کرونایی اما انگار برای بسیاری فراگیری این بیماری تمام شده محسوب می‌شود. آمارهای منتشر شده نشان می‌دهد میزان رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی به ۵۶ درصد تقلیل پیدا کرده و سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا اعلام کرده ۱۵ هزار بیمار کرونا که تست مثبت داشتند در ایام نوروز به سفر رفتند! همین آمارهاست که شاید سعید نمکی را به این باور رسانده که حالا «افسار کرونا از دستمان رها شده است» وزیر بهداشت و درمان در دوازدهمین اجلاس مجازی روسای دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی سراسر کشور از سیاست‌های اتخاذشده درباره سفرهای نوروزی گلایه کرد و گفت: «اقتصاد گردشگری اهمیت دارد ولی سرمایه اجتماعی نظام سلامت و هزینه‌های شیوع مجدد بیماری و اثراتش بر اقتصاد خرد و کلان کشور نیز بی‌اهمیت نیست. گفتیم اگر به حرف‌های کارشناسی‌مان گوش ندهند، بهار سختی در پیش است.»

مطب‌ها تعطیل، بیماران بستری

مدیرعامل سازمان بهشت‌زهرای شهرداری تهران می‌گوید اوضاع تهران وخیم است. سعید خال دیروز گفته سه روز است آمارها بالا رفته و از ۲۰ نفر فوتی کرونایی در روز به ۶۰ نفر رسیده‌ایم. ناهید خداکرمی، عضو شورای تهران هم گفته تعداد فوتی‌های کرونایی ۱۴ و ۱۵ فروردین در تهران از فوتی‌های تصادفات جاده‌ای بیشتر بوده است. او این آمار را در حالی داد که همین دیروز از زبان مسؤولان پلیس راهور اعلام شد در تعطیلات نوروز روزانه ۳۴ نفر در تصادفات جاده‌ای جانشان را از دست داده‌اند. نادر توکلی، معاون درمان ستاد ملی مقابله با کرونای تهران گفته یکی از دلایل افزایش مراجعات به مراکز درمانی در تهران تعطیلی مراکز درمانی خصوصی و مطب‌هاست! جالب این‌که بسیاری از فعالیت‌های غیراورژانسی بیمارستان‌های تهران لغو شده تا به بیماران کرونایی رسیدگی شود، اما هنوز و پس از گذشت چند روز از پایان تعطیلات بسیاری از مطب‌ها و مراکز خصوصی درمانی در تعطیلات به سر می‌برند. دعوای مقصریابی وضعیت پیش آمده نیز همچنان ادامه دارد، وزیر بهداشت می‌گوید با وجود هشدار و خواهش و التماس بازهم کسی به حرف او گوش نداده است. بسیاری رسانه‌ها را مقصر دانستند که توپ تقصیرات را همیشه به زمین مردم انداخته‌اند و حجت نظری، عضو شورای شهر تهران هم می‌گوید: «آن طور که برخی مسؤولان به دنبال القای آن هستند، مقصر فقط مردم غیرعادی بودند که کرونا به پیک چهارم خود رسیده است.»

مسافران ۵ روز در خانه بمانند

از ابتدای فراگیری بارها از زبان کارشناسان حوزه بهداشت عنوان شده بود که تاثیرات هر اقدام پرخطری در رابطه با بیماری کرونا دو تا سه هفته پس از آن در آمارها نمود پیدا می‌کند. بنابراین آمار ۱۷۲ کشته در روز مربوط به ابتدای تعطیلات است و وضعیت افزایش ۷۰ درصدی مسافرت‌های نوروزی هنوز در آمارها لحاظ نشده است. مسعود یونسیان، اپیدمیولوژیست به ایسنا می‌گوید: «در مورد سفرها پیامی که مردم دریافت کرده بودند این بود که مسافرتشان به مناطق زرد و آبی بدون هیچ محدودیتی آزاد است که این تصمیم درستی نبود و به نظر بنده حتی اشتباهی استراتژیک بود؛ زیرا شرط منفی بودن نتیجه تست کرونا را برای رفتن به این شهرهای زرد و آبی قائل نشده بودند؛ در حالی که مهم‌تر از این‌که بگوییم به مناطق آلوده سفر نکنید، این نکته مهم است بگوییم افراد آلوده به مناطق پاک‌تر (زرد و آبی) سفر نکنند؛ چون یک بیمار می‌تواند در آن منطقه جمع کثیری را به کووید-۱۹ مبتلا کند.» او همچنین گفته با توجه به افزایش‌های فعلی موارد مبتلایان، از دو هفته دیگر افزایش فاحشی در تعداد مرگ و میر مبتلایان کرونا خواهیم داشت. در وضعیت کنونی هم سیماسادات لاری، سخنگوی وزارت بهداشت اعلام کرده چرخش ویروس کرونا در کشور افزایش پیدا کرده و مسافران نوروزی حداقل تا پنج روز پس از بازگشت از سفر از حضور در مهمانی خودداری کنند.